

Tjänsteställe, handläggare
Energi och klimat, Linda Svensson

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 26RS3066

Organ
Regionstyrelsen

Nationella mål och flexibiliteter i EU:s klimatpolitiska ram efter 2030

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att förslaget till svar godkänns som Region Örebro läns svar på samråd om EU-Kommissionens översyn av nationella mål och flexibiliteter i EU:s klimatpolitiska ram efter 2030.

Sammanfattning

EU-kommissionen öppnar nu för samråd av hur EU:s nationella klimatmål 2030-2040 ska se ut. Målet är att EU ska sänka sina nettoutsläpp med 90 procent fram tills 2040, men frågan är hur mycket varje land ska bidra med. Det finns nu möjlighet att lämna synpunkter genom att svara på samrådsförfrågan.

Genom samrådet vill Kommissionen undersöka frågor om hur nationella klimatmål bör utformas efter 2030 och hur flexibilitet kan användas mellan sektorer och instrument. Kommissionen vill också undersöka hur nationella mål kan komplettera EU:s övriga klimatverktyg, såsom utsläppshandeln.

Eftersom de nationella klimatmålen endast sträcker sig fram till 2030 har kommissionen påbörjat arbetet med att se över och eventuellt revidera dessa mål för att anpassa dem till EU:s klimatmål för 2040. Syftet är att ta fram en ny klimatramp som ska hjälpa EU att uppnå sitt klimatmål för 2040 och samtidigt främja konkurrenskraft och miljömässig hållbarhet och säkerställa kostnadseffektivitet och solidaritet.

Region Örebro län anser att det är viktigt att säkerställa att alla medlemsländer bidrar till EU:s klimatmål 2040 och att det finns en enkel och effektiv övervaknings- och efterlevnadsmekanism för att göra så. Alla medlemsstater behöver bidra till målen, men det måste också finnas en flexibilitet i hur detta

Tjänsteställe, handläggare
Energi och klimat, Linda Svensson

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 26RS3066

ska ske så medlemsstater själva kan avgöra hur utsläppen får fördelas nationellt. Region Örebro län anser att det är viktigt att främja investeringar i den infrastruktur som krävs för den gröna omställningen såsom till exempel elnät, avskiljning och lagring av koldioxid samt elektrifiering av transporter. Region Örebro län efterfrågar också bättre indikatorer för att mäta och följa upp cirkularitet och resurseffektivitet.

Ärendebeskrivning

I den europeiska klimatlagen fastställs ett klimatområde till 2030 mot klimatneutralitet senast 2050. För att uppnå dessa två mål används bindande nationella mål för medlemsländerna. De ska minska växthusgasutsläppen från inhemska transporter, byggnader, jordbruk, småskalig industri och avfall, i enlighet med förordningen om ansvarsfördelning, samt öka sina nettoupptag i enlighet med LULUCF-förordningen.

Vidare har även EU:s lagstiftare enats om ett ytterligare klimatområde där nettoutsläppen ska minskas med 90 procent fram till år 2040 jämfört med 1990. För att uppnå detta krävs ett uppdaterat ramverk för tiden 2030-2040.

Genom samrådet vill Kommissionen undersöka flera centrala frågor:

- Hur nationella klimatområden bör utformas efter 2030
- Hur flexibilitet kan användas mellan sektorer och instrument
- Hur kolupptag från mark och skog kan bidra realistiskt till utsläppsminskningarna
- Hur nationella mål kan komplettera EU:s övriga klimatverktyg, såsom utsläppshandeln
- Hur olika alternativ påverkar kostnader och rättvisa förutsättningar mellan medlemsländer

Kommissionen utreder även behovet av bättre planering, rapportering och marknadsbaserade mekanismer för att stötta sektorer med svagare incitament, i synnerhet jord- och skogsbruket.

Eftersom de nationella klimatområdena endast sträcker sig fram till 2030 har kommissionen påbörjat arbetet med att se över och eventuellt revidera dessa mål för att anpassa dem till EU:s klimatområde för 2040. Syftet är att ta fram en ny klimatområdesplan som ska hjälpa EU att uppnå sitt klimatområde för 2040 och samtidigt främja konkurrenskraft och miljömässig hållbarhet och säkerställa kostnadseffektivitet och solidaritet.

Tjänsteställe, handläggare
Energi och klimat, Linda Svensson

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 26RS3066

Region Örebro läns svar på detta samråd kan läsas i sin helhet i bilaga 1, men sammanfattas även kort här nedan.

Region Örebro län anser att det är viktigt att säkerställa att alla medlemsländer bidrar till EU:s klimatmål 2040 och att det finns en enkel och effektiv övervaknings- och efterlevnadsmekanism för att göra så. Alla medlemsstater behöver bidra till målen, men det måste också finnas en flexibilitet i hur detta ska ske där medlemsstater själva kan avgöra hur utsläppen får fördelas nationellt. Region Örebro län anser att det är viktigt att främja investeringar i den infrastruktur som krävs för den gröna omställningen såsom till exempel elnät, avskiljning och lagring av koldioxid samt elektrifiering av transporter.

Örebro läns energi- och klimatstrategi 2025–2029 identifierar en brist på utbyggd infrastruktur för hållbara drivmedel, kapacitetsbrist i elnätet både gällande eleffekt och nätkapacitet, otillräckliga ekonomiska incitament för att främja en cirkulär ekonomi samt brist på kompetens för att underlätta omställningen. Därför välkomnar Region Örebro län ambitionen att främja en konkurrenskraftig, resilient, cirkulär och koldioxidsnål bioekonomi och anser att det krävs ekonomiska incitament för att uppmuntra och belöna jord- och skogsbrukares klimatåtgärder.

För uppföljning gällande efterlevnad av de nationella klimatmålen anser Region Örebro län att det är eftersträvänsvärt att skapa effektivitet och förenkling i systemet, varför vi inte anser att det behövs en årlig uppföljning av efterlevnad. Då resultat främst uppstår över flera år samt att statistik inte är tillräckligt tillgänglig förespråkar vi att efterlevnaden bedöms utifrån genomsnittliga nettoutsläpp eller upptag av växthusgaser över ett antal år.

Region Örebro län anser att det är viktigt att medlemsländerna gemensamt arbetar för klimatmålen 2040 varför det är avgörande att ge medlemsländerna möjlighet att stödja varandras insatser för att minska utsläppen och uppnå sina bindande mål. Detta uppnås främst genom att öka insynen i bilaterala handelsmöjligheter och faktisk handel samt att medlemsländerna bör ha större möjlighet att stödja projekt i andra medlemsländer. Kommissionen bör även kunna utfärda rekommendationer till medlemsländerna med krav på ytterligare åtgärder om medlemsländerna inte gör tillräckliga framsteg mot sina nationella mål och relaterade delmål.

Region Örebro län uppmanar Kommissionen till att inkludera vikten av långsiktighet och tydlighet i arbetet, samt lyfter efterfrågan på bättre indikatorer för att mäta och följa upp cirkularitet och resurseffektivitet.

Tjänsteställe, handläggare
Energi och klimat, Linda Svensson

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 26RS3066

Bedömning

Förslag på svar till samråd i bilaga 1: Svar på samråd om EU-Kommissionens översyn av nationella mål och flexibiliteter i EU:s klimatpolitiska ram efter 2030

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Den europeiska klimatlagen innebär konsekvenser för både miljö, barn och jämställdhet då det reglerar hur EU:s arbete för klimatmålen ska se ut framåt samt hur det arbetet ska konkretiseras till på nationell nivå.

Ekonomiska konsekvenser

Inga direkta ekonomiska konsekvenser uppkommer av godkännande av svar till samråd.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2026-04-29, Region Örebro läns svar på samråd för nationella mål och flexibiliteter i EU:s klimatpolitiska ram efter 2030

Bilaga 1: Svar på samråd om EU-Kommissionens översyn av nationella mål och flexibiliteter i EU:s klimatpolitiska ram efter 2030

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

(Ange vem/vilka beslutet ska skickas till)